

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkīyē ādikāvyē yuddhakāṇḍē

॥ dvyaśītitaṃaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ dvyaśītitaṃ sargaḥ ॥

hanumannāyakatvē vānarāṇaṃ rakṣasāṃ ca yuddham,
hanumataḥ śrīrāmapārśvē nivartanamindrajitā
nikumbhilāmupētya yajñasyānuṣṭhānaṃ ca

śrutvā tu bhīmanirhrādaṃ
śakrāśanisamasvanam |
vikṣyamāṇā diśaḥ sarvā
dudruvurvānarā bhṛśam || 6.82.1 ||

tānuvāca tataḥ sarvān
hanūmān mārutātmajaḥ |
viṣaṇṇavadanān dīnāṃ -
strastān vidravataḥ pṛthak || 6.82.2 ||

kasmād viṣaṇṇavadanā
vidravadhvaṃ plavaṅgamāḥ |
tyaktayuddhasamutsāhāḥ
śūratvaṃ kva nu vō gatam || 6.82.3 ||

pṛṣṭhatō'nuvrajadhvaṃ mā -
magratō yāntamāhavē |

śūrainrabhijanōpētai -

rayuktaṁ hi nivartitum || 6.82.4 ||

ēvamuktāḥ susaṅkruddhā

vāyuputrēṇa dhīmatā |

śailaśṛṅgān drumāṁścaiva

jagṛhurhr̥ṣṭamānasāḥ || 6.82.5 ||

abhipētuśca garjantō

rākṣasān vānarar̥ṣabhāḥ |

parivārya hanūmanta -

manvayuśca mahāhavē || 6.82.6 ||

sa tairvānaramukhyaistu

hanūmān sarvatō vṛtaḥ |

hutāśana ivārciṣmā -

nadahacchatruvāhinīm || 6.82.7 ||

sa rākṣasānāṁ kadanam

cakāra sumahākapiḥ |

vṛtō vānarasainyēna

kālāntakayamōpamaḥ || 6.82.8 ||

sa tu śōkēna cāviṣṭaḥ

kōpēna mahatā kapiḥ |

hanūmān rāvaṇirathē

mahatīm pātayacchilām || 6.82.9 ||

tāmāpatantīm dṛṣṭvaiva

rathaḥ sārathinā tadā |

vidhēyāśvasamāyuktaḥ
vidūramapavāhitaḥ || 6.82.10 ||

tamindrajitamaprāpya
rathasthaṁ sahasārathim |
vivēśa dharaṇīm bhittvā
sā śilā vyarthamudyatā || 6.82.11 ||

patitāyāṁ śilāyāṁ tu
vyathitā rakṣasāṁ camūḥ |
nipatantyā ca śilayā
rākṣasā mathitā bhṛśam || 6.82.12 ||

tamabhyadhāvañśataśō
nadantaḥ kānanaukasaḥ |
tē drumāṁśca mahākāyā
giriśṛṅgāṇi cōdyatāḥ || 6.82.13 ||

kṣipantīndrajitaṁ saṅkhyē
vānarā bhīmavikramāḥ |
vṛkṣaśailamahāvarṣaṁ
viśṛjantaḥ plavaṅgamāḥ || 6.82.14 ||

śatrūṇāṁ kadanāṁ cakru -
rnēduśca vividhaiḥ svanaiḥ |
vānaraistairmahābhīmai -
rghōrarūpā niśācarāḥ || 6.82.15 ||

vīryādabhihatā vṛkṣai -
rvyacēṣṭanta raṇakṣitau |

sa saīnyamabhivīkṣyātha
vānarārditamindrajit || 6.82.16 ||

pragrhitāyudhaḥ kruddhaḥ
parānabhimukhō yayau |
sa śaraughānavasṛjan
svasainyēnābhisaṁvṛtaḥ || 6.82.17 ||

jaghāna kapiśārdulān
subahūn dṛḍhavikramaḥ |
śūlairaśanibhiḥ khaḍgaiḥ
paṭṭīśaiḥ śūlamudgaraiḥ || 6.82.18 ||

tē cāpyanucarāṁstasya
vānarā jaghnurāhavē |
suskandhaviṭapaiḥ śailaiḥ
śīlābhiśca mahābalaḥ || 6.82.19 ||

hanūmān kadanam cakrē
rakṣasāṁ bhīmakarmaṇām |
sannivārya parānīka -
mabravit tān vanaukasaḥ || 6.82.20 ||

hanūmān sannivartadhvaṁ
na naḥ sādhyamidaṁ balam |
tyaktvā prāṇān vicēṣṭantō
rāmapriyacikīrṣavaḥ || 6.82.21 ||

yannimittam hi yudhyāmō
hatā sā janakātmajā |

imamarthaṁ hi vijñāpya
rāmaṁ sugrīvamēva ca || 6.82.22 ||

tau yat pratividhāsyētē
tat kariṣyāmahē vayam |
ityuktvā vānaraśrēṣṭhō
vārayan sarvavānarān || 6.82.23 ||

śanaiḥ śanairasantrastaḥ
sabalaḥ sannyavartata |
tataḥ prēkṣya hanūmantam
vrajantaṁ yatra rāghavaḥ || 6.82.24 ||

sa hōtukāmō duṣṭātmā
gataścaityaṁ nikumbhilām |
nikumbhilāmadhiṣṭhāya
pāvakaṁ juhavēndrajit || 6.82.25 ||

yajñabhūmyāṁ tatō gatvā
pāvakastēna rakṣasā |
hūyamānaḥ prajajvāla
hōmaśōṇitabhuk tadā || 6.82.26 ||

sārciḥpinaddhō dadṛśē
hōmaśōṇitatarpitaḥ |
sandhyāgata ivādityaḥ
sutīvrō'gniḥ samutthitaḥ || 6.82.27 ||

athēndrajid rākṣasabhūtayē tu
juhāva havyaṁ vidhinā vidhānavit |

dr̥ṣṭvā vyatiṣṭhanta ca rākṣasāstē

mahāsamūhēṣu nayānayaññāḥ || 6.82.28 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē

yuddhakāṇḍē dvyaśītitaṁ sargaḥ ||